

2016 - ANUL COȘBUC (XXXIII):

„Noi așți dela „Tribuna”, continuăm tradițiunile „Tribunilor” dela 1848...

Noi suntem tari, pentru-că avem cele mai strânse legături cu poporul:
legături de sânge și de inimă”

Anul I Sibiu, Sâmbătă în 21 Aprilie (3 Maiu) 1884 Nr. 6

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Abonamentele
Pentru Sibiu:
1 ban 85 cr., 1 an 2 fl. 30 cr.,
1/2 an 3 fl., 1 an 10 fl.
Pentru Brașov la casă cu 10 cr. pe ban
mai mult.
Pentru Maramureș:
1 ban 1 fl. 20 cr., 1 an 3 fl. 30 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1 an 10 fl., 1/2 an 20 fl., 1 an 40 fl.

Inserțiunile
Un șir generat prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și dintr-o dată 10 cr.
Redacțiunea și administrațiunea:
Sibiu, strada Căminului Nr. 3.
Se primumer și la poște și liberării.
Un număr costă 5 cr.
Epistole nefranate nu se primumer.
Manuscrise nu se împoză.

Invitare de prenumerațiune
la
„Tribuna”
pe timpul până în 1-a Iulie st. v.
n. e. cu următoarele prețuri de abonament:
pentru România: 2 fl. 10 cr.; pentru du-
ceea la casă cu 25 cr.
mai mult.
pentru Maramureș: 2 fl. 30 cr.
pentru România: 8 lei 35 bani.
Pe timpul până în 1-a Iunie st.
v. n. e. r.
pentru România: 1 fl. 25 cr.; pentru ducerea
la casă cu 22 cr. mai mult.
pentru Maramureș: 1 fl. 80 cr.
Abonamentele se fac cu multă lesnire
aici în maramureș cât și în România prin
mandate postale (Pofta utolovny — Post-
Anweisung.)
P. T. domni abonați sunt rugați a ne

Asese sânt întrebările, la care „Koz-
lovári Kozlony” trebina să ne răs-
pundă și la care nu ne-a răspuns.
Se vede că nu mai sânt maghiarii
poporul de oameni nădrâți de firea lor de-
schisă, cum îl șech din istoria patriei no-
stre și nu-i reamintim din impresiile înse-
rețelor noastre.
Caci multe păcate vor fi având con-
științei nostri maghiari, dar o virtute nu
li se poate tăgădă: sânt oameni cărora
li se rușine să-și acumbă țării, cavaleri, ur-
masi de rășădini.
Se vede însă că mizeriile unei domnii
necontrolate de 18 ani i-a făcut să-și schimbe
firea: s'au făcut șiretari și ei, s'au bisan-
tinizat, au pierdut cea mai nobilă notă a
caracterului lor.
— Unui întrebă tu și alți-ți răspunde el.
Vorba românilui: „Ce faci Nea
Istredă?” — „Șepte rapo mai am frate”. —
— „Tu-i trimiți la florice; el și vine cu

O înțeleg și „K. K.” aceasta, dar
s'au schimbat bădrel, nu e cum îl scrii —
nu-i da mâna s'o și mărturisescă.
Ba merg colegii nostri din Cluj mai
departe și vor să-și încheie vorba cu cu-
vințele, că „argumentațiunea noastră fal-
sificatoare, rău vădită și incompatibilă
cu simpatie exclude oriș-ce critică.”
— Apoi cu aceasta costime nu s'a în-
mărit de loc; falsificarea se dovedește,
reana voință se dă de gol, iar simpatie
va să dăci pe rătăcesc simțire în ac-
leși fel.
Nu am făcut aceste observări cu intenția
de a rectifica cele dișe de noi. Caci un lu-
cru nu se poate tăgădă nouă astor dela
„Tribuna”: c'am spus până acum fără de'n-
cungire ceea ce gâmlim.
Voin numai se constatăm, că nu le
dă mâna colegilor dela „Kozlovári Koz-
lony” să răspundă „france și loial”, „ma-
gyarân”, cum ar dăci ei înșiși, pe un-

se ocupe cu situația Egiptului în generu
și numai apoi se treacă la regularea ces-
tății financiare.
Această obștejime e destul de vag
formulată și până seamă de opinimile
caușe prin țările franceze, e foarte pro-
hibul, că Franța, în cursul acestor discu-
țiuni asupra situației generale va stărui
să i se dea garanții, că Englierea nu va
avesta Egiptul.

Sinodul arhiepiscopesc în Sibiu.
(după special și Tribunal.)
SIBIU, 18 Aprilie 1884.
○ Ședința a cincea se deschide la 10
ore l. a. după autentificarea protocolului șe-
dinței președintore se încuviințază con-
cediul cerut de deputatul V. Almkvist, care
comunică președinții, prin care se arată că
deputatul A. Feneșan este împedcat a lua
parte la ședințele sinodale din cauza de-
năgării concediului din partea efortei scolare
din Brașov se ice spre scuință.
Dep. Dr. N. Popu măntăză la adresa

Situația profesorului Silași - în mijlocul evenimentelor studențești din Universitatea Cluj - i-a oferit lui Ioan Slavici, posibilitatea de a prezenta analiza politicii oficiale din Transilvania.

Continuăm reproducerea articolului din Tribuna nr. 19 din 1884: «Noi suntem tari, pentru-că avem cele mai strânse legături cu poporul. Și când vorbim de legături, nu înțelegem încrederea, ceea ce ar fi prea puțin: sunt legături de sânge și de inimă. Fieștecare dintre noi are în popor frați, rude, prietini de copilărie, ori fini, și fiește-care dintre aceștia are și el legăturile lui în deosebi, astfel că noi nu ne prezentăm în viața publică ca oameni singuratici, ci ca cete adese-ori foarte mari și totdeauna foarte sever organizate. De aceea, înțelegi fiind noi între noi, ne simțim tari și putem suporta cu dignitate insultele ce ni se fac.

Suntem o putere elementară și de aceea nici odată poate nu am fost mai moderați decât tocmai acum, când suntem provocați pe toată ziua. Strângeți-ve la un loc, stați gata și nu cum-va se ve perdeți bunul cumpet! - acesta a fost răspunsul nostru la provocările ce ni s'au făcut. Și dacă vor fi voind în adevăr concetățenii nostri maghiari să ne împingă la acte nechibzuite și vor urma consecuent cu provocările, ei, mai ales ei, vor fi uimiți de îndelunga noastră răbdare.

Pentru-că în cazul acesta tactica noastră de oameni cu socoteală nu poate fi alta, decât de a-i lăsa să se compromită și de a ne folosi de toate relațiunile noastre, spre a produce înainte de toate în afară, atât în țările de peste Laita, cât și în străinătate un curent anti-maghiar, ceea ce astăzi nu mai e lucru greu.

Cât pentru pozițiunea noastră internă, D-l Coloman Tisza ni-a făcut și până acum mari servicii.

De multe ori oameni politici români au stăruit pentru stabilirea unei înțelegeri între Români și celelalte elemente nemaghiare din țară. Ei n'au reușit și este bine, că n'au reușit, căci noi nu voim se purtăm resboiu.

Cu totul alta e pozițiunea noastră firească: trebuie se stăm în fruntea elementelor ce doresc, întocmai ca noi, ca Ungaria se remâie, precum a fost totdeauna, un stat poliglot și să se desvoalte dreptul lui public în acest sens mai departe.

Suprimând opozițiunea celora-lalte elemente, noi ne-am ocupat eo ipso pozițiunea firească, și de astăzi înainte, aflându-ne singuri față cu Maghiarii, cauza ce reprezentăm nu e numai a noastră, ci a tuturor celor ce rîvnesc la desvoltare națională.

În același timp Maghiarii sunt strîmtorați între noi și Croații, care stăruie se devie centrul unui stat slavon în sudul Ungariei. Noi nu o voim aceasta: nu suntem contra unui stat ungar unitar, dacă acesta e poliglot.

Așteptăm acum se vedem, cum se vor hotărî Maghiarii. Ei le-au făcut Croaților mari concesiuni, pentru-ca să se poate presenta mai tari față cu noi și să nu fie siliți a ne face noue vre-o concesiune. Poate că a venit timpul se simță, că rău au făcut și să ne facă acum nouă concesiuni, pentru-ca să se presente mai tari față cu Croații.

Poate da, poate nu: noi așteptăm se vedem. Noi suntem în tot cazul de părerea, că nu este de loc în interesul națiunii maghiare, ca lucrurile să se desvoalte mai departe în direcția lor de acum.

Cât pentru noi, nu ne sfiim a mărturisi, că vedem cu oare-care îngrijare, cum unul după altul se încheagă statele slavoane împregiurul nostru nu pentru-că nu am dori desvoltarea liberă a tuturor elementelor, ci pentru-că aceste state se formează luptând și sunt, prin urmare, cuprinse de un spirit ostil față cu ne-slavoni, între care suntem și noi.

De aceea este pentru noi atât de importantă atitudinea, ce va lua societatea cultă maghiară față cu manifestările din Cluj. Vom cunoasce din această atitudine direcția, în care vor porni spiritele într'un viitor mai apropiat și vom sci, cam la ce trebuie se ne așteptăm. În tot cazul noi suntem gata pentru toate, dar acum nu e timpul se eșim din reserva ce ni-am impus-o.

Așteptăm se vedem, cum se desvoaltă lucrurile mai departe.»

Evenimentele anului 1884 aveau loc în anul în care se împlineau un veac de la răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan, dar și treizeci și cinci de ani, de la stingerea revoluției de la 1849-49 din Transilvania și Ungaria. Autoritățile au interzis orice fel de manifestări prin ordine ministeriale, Clujul devenind teatrul manifestărilor naționalist – șovine ale presei și tinerimii universitare maghiare. Dr. Vasile Crișan explică în studiul „OPINCA ROMÂNĂ – o proiectată societate culturală în anul centenarului revoluției lui Horea” cauzele: «Elementele șovine dezlănțuite, care au intonat cu ostentație un cântec pe versuri confecționate pe plan local, jignitor la adresa românilor, intitulat „Kerek ez a zembre” sau în altă variantă „O te bűdös bocsko”. Aici sunt rădăcinile Societății Opinca română. (...) Din această solidarizare și din orgoliul rănit al atentatului la „opinca” va rezulta imboldul transformării acesteia într-un simbol al mândriei naționale. Gheorghe Barițiu scria: „Românii auzind declarațiile maghiarilor că le pute opinca după care trăiesc și ei, le răspunseră zicând: Vom face ca opinca să nu mai pută cum pute cămașa

unsuroasă și neagră a locuitorilor de pe pustele Ungariei. (...) Inițiatorii și semnatarii proiectului de statute ale Societății Opince română: Gheorghe Barițiu, Iosif Sterca Șuluțiu, Visarion Roman și Anania Trombițaș (...). Statutele au fost “date publicității la 1 iulie și înaintate, potrivit legii, spre aprobare Ministerului de Interne de la Budapesta”.»

Profesorul academician, preotul greco-catolic, filologul și folcloristul Grigore Silași, a contribuit din plin la imaginea Transilvaniei sec. XIX-lea; dacă în alte ținuturi se spunea că „românul s-a născut poet”, Transilvania era cunoscută ca “țară a filologilor”. Silași a susținut dezvoltarea filologiei și a istoriei limbii române, făcând și lingvistică, dialectologie, lexicologie, romanistică, etc. Prin întreaga activitate a ajuns să fie iubit și apreciat de toți românii contemporani lui, inclusiv cei din București, spre deosebire de succesorul său - Gheorghe Moldovan - care a ajuns să fie favoritul autorităților de la Budapesta. De la Silași moștenim „definiția” literaturii populare: „este os din oasele, carne din carnea, și sânge din sângele lui; scurt: portretul fotografic al caracterului națiunii respective”.

Încă de la înființare cotidianul sibian „Tribuna” a fost urmărit și analizat de publicațiile maghiare, acestea luând poziție față de noua publicație; reproducem editorialul Tribunei nr.6 din 21 aprilie (3 Maiu) 1884: «La anul 1848, izbucnind revoluțiunea, românii ardeleni s’au organizat, ca să apere ordinea și dinastia detronată la Dobrițin, ear în fruntea Românilor stăteau „Tribunii.” Sunt aceste nisce timpuri triste, de care nu bucuros ne aducem aminte, pe care nu le mai dorim, căci mult sânge s’a vărsat atunci și multe averi s’au risipit – pentru o cauză perdată. „Kolozsvári Közlöny” organul partidului liberal din Ardeal, voind să-și ficseze poziția față cu noi, ne reamintese aceste timpuri printr-un articol intitulat: „A tribun.”

Am înțeles! – suntem lămurii! Noi aști dela „Tribuna”, continuăm tradițiunile „Tribunilor” dela 1848. »

(va urma)

Marius HALMAGHI

Surse on-line:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2016-anul-cosbuc-xxxiii-noi-asti-dela-tribuna-continuam-traditiunile-tribunilor-dela-1848-noi-suntem-tari-pentru-ca-avem-cele-mai-strinse-legaturi-cu-poporul-legaturi-de-sange-si-de-inima-118880.html>

În: *Tribuna*: 15 august 2016.

